

Talkā šefības kolhozam

Kolhoza «1. Maijs» laudim talkā ātrāk pabeigt ražas novākšanu devušies 14. CER strādnieki un kalpotāji. Otrajā brigādē visā 14 hektāru platībā kartupeļi jau novākti. Pašlaik šo darbu beidz ceturtajā brigādē.

Kartupeļi auguši labi — sevišķi otrajā brigādē. Te vidēji novāc pa 8 tonnām skaistu bumbuļu no hektāra.

Šefības kolhoza laukos teicami strādā talcinieki Kārlis Rutkiņš, Jānis Rūtiņš, Roberts Dārznieks, Jānis Krigeris un citi.

Attēlā: kartupeļu novākšana ceturtajā brigādē.

V. BEĻEVICA foto

Lopkopji par godu Oktobrim

Ziema ir svarīgs pārbaudījuma laiks visiem lopkopjiem. No tā, kā būs sagatavojušies ziemai, kā kopsim un barosim savu ganāmpulku, būs atkarīgs lopkopības produktu ražošanas līmenis.

Sini gadā barības krājumu sagatavots mazāk nekā pērn. Tā, rupjās barības ir par 25 procentiem mazāk, sulīgās — par 40 procentiem. Tādēļ tās izēdināšanai jāvēlta vislielākā vēriba katram lopkopim, racionāli izlietojot katru kilogramu barības, lai iegūtu pēc iespējas lielāku produkciju. Mazvērtīgāko rupjo barību, kā salmus un pelavas pirms izēdināšanas daļēji sagatavosim, lai celtu tās sagremojamības koeficientu.

Pašlaik lopkopji beidz novākt un iezieņot savos piefermas laucīņos izaudzētās bietes, lai ziemā brūnajām būtu bagātīga barības deva. To dara arī ilgga-dējā slaucēja Ernā Gudrā. Kolhoza centīgāko un apzinīgāko lopkopju vidū vienmēr min viņas vārdu. Viņa godam veic slaucējas pienākumus. Šā gada 9 mēnešos viņas devums ir 3024 kilogrami vidēji no katras gov. Pašreiz viņa iegūst dienā no katras brūnālas 9—10 kilogramus piena.

Analizējot slaucēju darba rezultātus uz 1. oktobri, jāmin arī Gaidas Bērziņas vārds. Apkopjot 11 govīs, viņa apzinīga un rūpīga darba rezultātā 9 mēnešu plānu izpildījusi par 140 procentiem. Līdz Lielā Oktobra 45. gadadienai Gaida apņēmusies kāpināt piena iegūvi, izslaucot no katras brūnālas diennā ne mazāk kā 10—12 kilogramu. Gaidas darbs tiks atzinīgi novērtēts, pasniedzot viņai Vāriešu ciema padomes izpildu komitejas ceļojošo vimpeli «Labākajai slaucējai» par deviņu mēnešu plāna pārsniegšanu, kā arī naudas prēmiju.

Pirmssvētku darba sardzē stājušās arī daudzas citas lopkopes, kuras tāpat pārsniegušas deviņu mēnešu piena ieguves plānu, kā Anna Grimza, Elza Kalniņa, Ira Filipova, Zelma Skudra, Lidiņa Buceniece un citas.

6. novembrī rezumēs lopkopju un laukkopju paveikto, izsniegsim naudas prēmijas labākajiem mehanizatoriem, kā arī apbalvojumus čaklākajiem lopkopjiem un laukkopjiem.

R. AUZIŅA,

kolhoza «Uz priekšu» zootehniķe

Būs vērtīga lopbarība

Šā gada lietainajos laika apstākļos daļa graudu saturēja lielu mitruma procentu, bija arī gadijumi, kad tie jau uz lauka sāka dīgt. Šādus rudzu graudus ar vairāk nekā 40 procentu mitruma nebija iespējams izkaltēt. Tādēļ kolhoza valde kopā ar speciālistiem nolēma, lai graudi neietu bojā, tos ieskābēt. Šim nolūkam izmantoja betonētu tvertni. Skābēšanas procesā katru graudu kārtu aplēja ar sūlīnām. Uz visām 10 tonnām graudu

izlietoja nepilnu tonnu sūliņu. Katru graudu kārtu rūpīgi noblīvēja. Bedrī nosedza ar pelavām, virsū uzberot mālainu zemi, kura sacietējot izveidoja blīvu garozu.

Pašlaik kopš graudu ieskābēšanas pagājis mēnesis. Pārbaudot graudus, tie izrādījās labi ieskābuši, dzeltenā krāsā ar patikamu maizes smaržu. Tā būs vērtīga lopbarība cūkām ziemas periodā.

R. ŠKAPARE,

Kirova kolhoza zootehniķe

Lauksaimniecības darbinieki!

Pilnīgi izmantojiet jaunās vadīšanas sistēmas priekšrocības!

Neatlaidīgi cīnieties par visu lauksaimniecības nozaru tālāku augšupeju!

(No PSKP CK Aicinājumiem Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 45. gadadienā)

VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJĒTIES!

PADOMJU DAUGAVA

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS CENTRĀLĀS KOMITEJAS
UN LPSR MINISTRU PADOMES LAIKRAKSTS JĒKABPILS TERITORIĀLĀS
KOLHOZU UN PADOMJU SAIMNIECĪBU RAZOŠANAS PĀRVALDES ZONĀ

69 (2764)
22. gads

Otrdien,
1962. gada 23. oktobrī

Maksā
2 kap.

SEKOSIM VIŅIEM

Kartupeļu pārpalikumu pārdot valstij — tas ir aicinājums, kuram šodien atsaucas daudzi lauku darba cilvēki. Lūk, kolhoza «Staburags» iepirkšanas punktā Jēkabpils patērētāju biedrības veikalā «Jauškalnos» pirmā savu piemājas zemē izaudzēto kartupeļu pārpalikumu — 200 kilogramu — piegādāja brigadiere E. Dāldere. Šī sirmā kolhozniece, kura vienmēr un

visur augsti tur zemkopja godu un sirdsapziņu, arī šoreiz rāda personisku piemēru. Kartupeļus piegādājuši arī vairāki citi kolhoza «Staburags» laukkopji. Neatpaliek padomju kalpotāji un dzelzceļa strādnieki. Jelgavas 8. distances 11. ceļa daļas apgaitnieka J. Suhavecka piemājas zemē, tāpat kā daudziem citiem, kartupeļi auguši slikti. Apsverot

savas iespējas, viņš tomēr secināja, ka 60 kilogramus kartupeļu var pārdot patērētāju kooperācijai. Slaucējai A. Gāgai liela ģimene, bet 140 kilogramus kartupeļu viņa tomēr pārdeva valstij. Jāvēlas, lai šiem labajiem piemēriem būtu vairāk sekotāju. A. IVIŅS, Staburaga ciema korespondentu punktā

PĀRSKATS par rudens lauku darbu gaitu rajona saimniecībās uz 20. oktobri (procentos)

Saimniecību nosaukums	Novākti kartupeļi	Novāktas cukurbietes rūpniecībai	Novāktas cukurbietes lopbarībai	Uzarts rudeni	Saimniecību nosaukums	Novākti kartupeļi	Novāktas cukurbietes rūpniecībai	Novāktas cukurbietes lopbarībai	Uzarts rudeni
Sēlija	81	40	33	51	Ausma	45	60	13	16
Raiņa	54	13	22	9	Leņina karogs	80	4	43	29
Vārpa	79	46	—	22	Kārļa Marksa	68	—	—	23
Nākotne	58	17	11	34	Padomju Latvija	100	2	43	35
Padomju Dzimtene	93	53	89	12	Medņi	55	70	44	—
Sudrabkalna	77	35	87	18	Padomju Armija	10	—	114	55
Mežgale	92	44	61	9	Kirova	61	17	—	43
Leimaņi	46	75	67	6	Laukezers	98	—	—	11
Stars	47	40	25	21	Strauts	47	—	—	3
Birži	46	35	—	25	Sarkanais karogs	77	—	50	25
Dignāja	60	22	24	20	Zelta vārpa	57	24	11	28
Viesīte	45	58	63	25	Rīts	67	17	42	37
Leņina	56	—	100	23	Druva	22	—	40	33
Ezerkrasts	65	54	27	14	Dubna	78	20	17	16
Rekords	45	31	33	27	Nica	33	—	—	11
Asupe	33	33	50	9	Lidums	17	—	60	38
1. Maijs	67	80	27	8	Capajeva	21	13	—	19
Komjaunietis	75	54	15	17	Jāņupe	40	—	—	21
Vienība	60	—	—	33	Dzintars	19	20	25	5
Leņina ceļš	89	—	—	21	Rožkalns	11	—	—	30
Dzimtene	25	20	33	18	Odziņa	81	46	30	19
Zalvīte	45	—	50	24	Selga	87	—	63	22
Oškalna	100	8	—	14	Sarkanā zvaigzne	61	16	50	19
Nākotnes kalējs	46	—	—	16	Vidēji kolhozos:	59	29	32	20
Draudzība	55	31	26	17	Ābeļu	26	—	67	35
Laucese	94	17	14	9	Druvas	53	9	9	10
Uzvara	105	17	19	10	Neretās	35	2	38	—
Sarkanais partizānis	50	88	—	20	Lones	88	—	28	15
Daugava	71	55	17	22	Seces	83	41	22	12
Staburags	59	62	67	16	Zasas	78	44	26	22
Arājs	52	67	43	13	Atašienes	29	20	5	11
Komunārs	29	12	57	12	Mežāres	28	—	17	15
Suvorova	—	28	67	16	Plaviņu	67	70	22	29
Uz priekšu	84	9	53	13	Vietalvas	93	63	64	22
Ciņa	51	9	42	—	Vidēji pad. saimn.:	63	35	28	16
Vipe	46	35	31	13	Vidēji rajonā:	60	30	31	19

PARTIJAS DZIVE

Autoritāte nav viegli iegūstama lieta

Kolhoza «Laucese» partijas pirmorganizācijā biedru skaits neaug. Pērn bija desmit komunistu, tikpat daudz arī šogad, un no viņu skaita viens par partijas biedra necienīgu rīcību pirmorganizācijas sapulcē izslēgts no partijas, tikai lēmums vēl nav apstiprināts rajona komitejas birojā.

Kāpēc Lauceses kolhozā neaug komunistu skaits? Tagadējais partijas pirmorganizācijas sekretārs Jānis Zariņš aizbildinās ar to, ka strādājot nesen, neesot paspējis izvēst masu politisko darbu, tāpēc neesot izveidojies aktīvs, no kura pirmorganizācijai smelt papildinājumu savām rindām. Daļēji tas ir taisnība, taču sekretāra nelielais stāžs nav īstais iemesls. Vaina slēpjas tai apstākli, ka pirmorganizācijai nav autoritātes, kolhoznieki nesaskata tajā nesamierināmu cīnītāju par kolhoza ekonomikas augšupeju, cīnītāju pret trūkumiem un nebušanām.

Kolhoza ļaudis taču redz, ka komunisti Kudrjavcevs zina tikai savus piena vedēja pienākumus, ka nestrādā komuniste Barone. Ir jau Baronei objektīvi iemesli — mājās mazs bērns, taču tāpēc komunistam nav tiesību atrauties no pirmorganizācijas. Redz kolhoznieki arī to, ka komunisti Riņhards un Agita Madlinski pa abiem kopu cūku grupu, bet viss pārējais viņus interesē maz. Riņhards Madlinskis agrāk bija pirmorganizācijas sekretārs, strādāja slukti un tagad nepalīdz jaunajam sekretāram.

Pirms kāda laika mūsu laikraksts kritizēja kolhoza priekšsēdētāju komunistu Bogdanu par dzeršanu ražas novākšanas laikā. Pirmorganizācijai vajadzēja saukt pie stingras kārtības šo vadītāju. Septembra beigās partijas sapulce izskatīja jautājumu par b. Bogdana uzvedību un izteica viņam... aizrādījumu. Par priekšsēdētāja kļūdām sapulcē runāja saudzīgi, cenšoties izteikties pēc iespējas delikātāk.

Pirmorganizācijas sekretārs Jānis Zariņš ir tādos ieskaatos, ka Bogdana vaina nemaz neesot tik liela, laikraksts viņu esot kritizējis nepareizi. Vai tā ir? Nē. Pajautājiet jebkuru kārtīgu kolhozniekam un dzirdēsīt atbildi: — Ir mūsu priekšsēdētājam tāda vājība — nav ko slēpt, un negodīgi ļaudis to izmanto.

Tas ir viens no piemēriem. Bet tādu ir daudz. Nemsim kaut vai partijas sapulču lēmumus. Tie gandrīz vienmēr paliek neizpildīti. Lūk, 24. septembrī apsprieda jautājumu par ražas novākšanu. Pieņēma lēmumu.

— Ko tajā ierakstījāt? — jautājām Jānim Zariņam.

— Esmu aizmirsis.

Pēc ilgākas atmiņas piepūles sekretārs atceras, ka esot ierakstīts punkts obligāti svērt labību, ko

ved uz kalti. Tas neesot izpildīts. Tāpat esot bijis ierakstīts tur, kur netiek virsū mašīnas, labību plaut ar rokām. Arī tas nav darīts. Skaids, ka nav izpildīti arī pārējie punkti, jo citādi tie sekretāram nebūtu izgausuši no atmiņas.

Atklātajās partijas sapulcēs piedalās maz aktivistu. Interesanta saruna mums iznāca ar valdes locekli b. Arguli.

— Nē, atklātajās partijas sapulcēs es nepiedalos. Kāpēc? Gluži vienkārši — neviens neaicina. Milu teikt nepatīkamas lietas acīs, un tas mūsu vadītājiem nav par prātām.

Kas no kura aizguvis aplamo darba stilu — valde no pirmorganizācijas vai pirmorganizācija no valdes — grūti pateikt, taču fakts tas, ka arī valdes sēdes pārvērtušās par tukšu salmu kulstišanu. Pieņemtos lēmumus te lielāk vākos un nodod aizmirstībai. Valdes sēdēs piedalās komunisti, bet viņiem šāds darba stils nelielais aplams, viņi neiebilst pret to.

Kolhozā ir 11 cilvēku agitkolektīvs. Tā vadība uzticēta komunistam b. Aboliņam, kas strādā par mehāniķi. Agitatori šovasar ne reizes nav sapulcināti. Pirmorganizācijas sekretārs b. Zariņš gan stāsta, ka kolhozā esot labi agitatori, piemēram, agronome Skaids, rīte Lūka.

— Kas par niekiem! Es tikai izrikoju darbus. Ar agitāciju nenodarbojos, — agronome ir izbrīnījies.

— Agitatori nav ne dzirdēti, ne manīti, — vienā balsī atbild kolhoza ļaudis, vaicāti par agitatoru darbu.

Kolhozā ir vesela rinda darba disciplīnas pārkāpēju — pie darba reti redz Rūdolfu Krembergu, Arvidu Zvaigzni, maz strādā Koklīnu un Lonsku ģimenes. Ko darijusi partijas organizācija darba disciplīnas nostiprināšanai? Neko. Vienu otru no šiem cilvēkiem vajadzēja apspriest biedru tiesā, bet tas nav darīts. Biedru tiesa kolhozā esot, tikai neviens nezina pateikt, kas ir tās priekšsēdētājs. Labs līdzeklis cīņā pret disciplīnas pārkāpējiem būtu satiriskais izdevums. Taču tāda te nav. Arī kolhoza valde pret šo jautājumu izturas vienaldzīgi. Dažu slaidu paretam izsauc uz valdes sēdi, bet šie cilvēki ir slīpēti — vienkārši neierodas, un ar to lieta arī beidzas.

Autoritāte nav viegli iegūstama lieta. To kolhoza «Laucese» partijas pirmorganizācija iekaros tikai ar principālītāti, neatlaidīgu cīņu par kolhoza nostiprināšanu. Ja komunisti nesaudzīgi izskaudīs trūkumus savā saimniecībā, nelokāmi izpildīs savus lēmumus, strādās ar cilvēkiem, tad viņiem radīsies palīgi — kolhoza labākie ļaudis, kādu te nav mazums, veidosies aktīvs. Un tad arī augs pirmorganizācijas biedru skaits. Par to jāpadomā Lauceses komunistiem — katram atsevišķi un visiem kopā.

B. ILJINA

Kolhoznieki studē lauksaimniecības ekonomiku

Liela daudznozaru sociālistiskā lielsaimniecība ir lauksaimniecības artelis «Vārpa». Komunistiskās partijas izstrādātā komunisma celtniecības Programma uzliek arvien lielākus un sarežģītākus uzdevumus arī kolhozniekiem. Tautas patēriņam jānodrošina vairāk un lētāki lauksaimniecības ražojumi, jāprot atrast un efektīgi izmantot iekšējās rezerves un iespējas ražošanas nozaru nemīgtīgai attīstīšanai. Lai to veiktu, nepieciešamas pamatīgas zināšanas lauksaimniecības ekonomikā. Tāpēc šogad kolhoza komunisti, komjaunieši, lauksaimniecības speciālisti, brigāderi nolēma studēt konkrēto ekonomiku. Pirms dažām dienām notika pirmās nodarbības. Agronoms Zanis Šķipars nolasiya pirmo ievadlekciju «Sociālistiskās lauksaimniecības loma un uzdevumi komunisma ma-

teriāli tehniskās bāzes izveidošanā».

Pirmajās nodarbībās piedalījās divpadsmit klausītāji. Turpmākajās nodarbībās kolhoznieki studēs dažādas lauksaimniecības ražošanas problēmas.

M. GRĀMATNIEKS, kolhoza «Vārpa» grāmatvedis, semināra klausītājs

Komunisma cēlāji apbruņojas zināšanām

Plaviņu pilsētā šini mācību gadā izveidoti 24 pulciņi un semināri ar vairāk nekā 200 klausītājiem, kas studēs marksismu-leninismu, politisko ekonomiju, marksistisko ētiku un estētiku, zinātnisko ateis-

Lielās darba ierindas priekšgalā

Māla kalns pēdējās lietās dienās bija krietni izmircis. Bērums vairākkārt meklēja atspaidu rāvajās pelķēs. Tikai soli pa solim vēzums kustējās uz priekšu.

— Re, kāda starpība. Tērauda rumakam nav bīstams pat izmirkušais pliens, — braucējs nosēdās ērtāk, savilka ciešāk grozus, lai tagad kalna galā ar «pilnu uz priekšu» dotos tālāk...

Tieši ceļa malā arī tarkšķēja kāpurķēnieks, te atālinādams, te tuvodams. Imants Lejiņš neredzēja braucēju pa mālaino ceļu, neievēroja arī agronomi Viņu Asariņu. Kultivators bija nostādīts pareizi. Bet tikai retumis skatam pavidēja kartupeļa dzeltenīgie sāni... Tā vien rādījās, ka te kartupeļu vairāk nebūtu. Jā, tieši tāpēc arī kolhoza agronome nāca šurp. Veikli pārlēkusi pāri grāvim, viņa ar stulmeņa zābaku pūngalu parakņājās zemē. Arvien dziļāk, arvien vairāk kartupeļu parādījās... Tāpat bija arī citur... Imants strauji nobremzēja... Ko darīsim?

— Būs jāpārār, tad jākultivē. Vismaz savus piepadsmit procentus vinnēsim!

— Tātad pēc pusdienām tūlīt jāmeklē arklis!

Imants Lejiņš nerunā lieki. Ne mirkli ilgāk viņu nekavēja arī agronome. Traktors iedūcās ar jaunu sparū. Tā viņš te katru dienu ir neiztrūkstoši lielajā darba ierindā, kur plecu pie pleca strādā laukkopji un mehanizatori. Tas nekas, ka šoreiz iznāks vēlreiz atgriezties šajā kartupelainē. Ja kopējās intereses to prasa, ieilbst nevar. So pienākuma apziņu grūti nolasīt no viņa skopajiem vārdiem. Bet to, ko nevar atānot vārdi, pat skaitļi, vislabāk redz tad, kad cilvēks strādā.

Darba biedri gan zina, kas slēpjas aiz šīs iepatnējās rakstura pietības. «Pirmais no rītiem uz tūruma, viens no pēdējiem, ja ne dažkārt pats pēdējais, dodas mājup.» Ko nozīmē vārdi «pirmais» un «pēdējais», visai uzskatāmi iztulkoja kolhoza priekšsēdētājs Voldemārs Eglitis.

Jau četros no rīta pāvasarī un vasarā viņu varēja redzēt pie traktora stūres. Arī tagad viņš strā-

dā no septiņiem rītā līdz desmitiem vakarā...

Tautā mēdz teikt, ka ābols nekrit tālu no ābeles... Tāds pats darbīgs ir arī viņa tēvs Voldemārs Lejiņš. Vecais vīrs burtiski visu dienu ir pie riteņnieka stūres. Sajās trauksmainā darba pilnajās ražas novākšanas dienās viņu jau pusseptiņos no rīta varēja sastapt, pa kolhoza ceļiem vedot uz pienotavu rīta izslaukuma tiesu. Atpakalceļā piekabē atradās vājpiens. Tad sēdētājiem jāpieved sēkla... No korbaina savukārt jātransportē graudi. Vakara cēlienā ceļš atkal veda uz fermām — ganāmpulkam jāpiegādā zaļbarība. Jā, slaucējas pat iebilda: par daudz atvests, ko nu iesāks? Tad Voldemārs Lejiņš atveda žeperus. «Lūk, tā! Sakraujiet, būs gards kumoss lopiem ziemā.»

Ar patiku par saviem traktoristiem runā kolhoza vadītāji, laukkopji, lopkopji. Lejiņi nav vienīgi labie mehanizatori arteli. Andrejs Kudrjavcevs... Kur šis mehanizators brauc, palīgi nav vajadzīgi. Iztkis bez tiem, kaut vai jāveic darbs, kas domāts diviem cilvēkiem.

Tādā čaklā sabiedrībā grūti klājas tiem, kas domā vairāk saņem, bet mazāk kolektīvam dot preti. Elmāram Rudzītīm toreiz, kad apsprieda Bauskas mehanizatoru aicinājumu, nācās sarkt.

— Diskus tomēr vajadzēs norīt, — Elmāru kaunināja Lejiņš.

Pavisam cita lieta, ja cilvēkam ir morālas tiesības tā runāt. Ne tikai vairāk padarīt cenšas Lejiņi, bet arī taupīt uzticētās mašīnas. Remonta vajadzībām Imants Lejiņš patērēja 143 rubļus, bet Elmārs Rudzītis — 231 rubli.

Nav liels kolhoza «Komunārs» mehanizatoru pulks. Vienpadsmit cilvēku brigādē vada komunisti b. Lavrinovičs. «Pats disciplinēts un tādas prasības uzstāda arī citiem», runājot par šā kolektīva panākumiem, uzsver kolhoznieki.

Kolhoza valde ar savu priekšsēdētāju Voldemāru Egliti ņēmuši pareizu kursu — pēc iespējas pilnīgāk mehanizēt visus laukkopības darbus. Tikai viena trešdaļa traktoru parka iegādāta šogad. Visus tos izmanto ar pilnu slodzi. Liels ir mehanizatoru veikums. Lai tas būtu vēl lielāks, rūpējas priekšsēdētājs, agronome, mehanizatoru brigāderis. Augstas un taisnīgas prasības kā pašu par sevi saprotamu parādību arī uzņem lielās lauku darba ierindas avangards — mehanizatori.

E. ARUMS

Cukurbietes — valstij

Seces cukurbietu pieņemšanas punktā katru dienu krava pēc kravas pienāk saldo sakņu raža. Isā laikā te piegādātas vairāk nekā 250 tonnas. Lielāko daļu pieveduši kolhozi «Draudzība» — vairāk nekā 50 tonnu, «Nākotnes kalējs» — 40 tonnu, «Staburags» un «Daugava».

Kolhozu autotransportam tikpat kā nenākas stāvēt dikā, gaidot uz izkraušanu. To šeit veic mehanizēti ar PMZ-5 tipa izkrāvēju, ko vada mehanizators traktorists b. Eiduks. Nepilnu 10 minūšu laikā mašīna izkrauta.

Izkraušanas tempi te gan ātri, toties dažas saimniecības nespējdas ar cukurbietu piegādi. Atpalicēju skaitā šoreiz ir arī kolhozs «Sēlija».

A. OSĀNE, Seces korespondentu punkta locekle

Tautas universitātē sākušās nodarbības

Tautas universitātē sākušās nodarbības. Pirmo lekciju «Ideoloģiskā darba jautājumu atspoguļošana presē» žurnālistikas fakultātē nolasiya laikraksta «Padomju Daugava» redaktore B. Iklāva. Fakultātē tagad mācās divi kursi. Otrās šogad nobeigs paredzēto programmu.

Te zināšanas apgūst arī kolhozu, padomju saimniecību, uzņēmumu un iestāžu sienas avižu redaktori.

Nodarbības sākušās arī valodu un literatūras fakultātē angļu un vācu valodu grupās.

Drīzumā darbu sāks arī valsts un tiesību zinātņu, pedagogiskā fakultātes.

Attēlā: pirmā nodarbība žurnālistikas fakultātē.

V. BALDIŅA foto

Govju mehanizēta slaukšana izdevīga

Slaucamo govju fermā smagākais darbs ir slaukšana. Tas prasa ne tikai lielu fizisku piepūli, bet arī 30—40 procentu no visa darba laika. Slaukšanu, kā zināms, var atvieglot ar speciāli konstruētām mašinām. Mūsu saimniecībā šī ni ziņā ir paveikts diezgan daudz. Pašreiz mehanizēti slauc 4 novietnēs — kopškaitā 220 govīs.

Vislielākā pieredze darbā ar slaukšanas aparātiem ir «Kuļķu» novietnēs slaucējām. Kopš pērnā gada pavasara četras slaucējas, strādājot katra ar diviem DPR-2 tipa aparātiem, apkopj 95—100 govīs.

Te var minēt kaut vai nedaudzus aprēķinus, kas uzskatāmi ilūstrē mehāniskās slaukšanas efektivitāti. Slaukšanas mehanizēšana divkārt ceļ darba ražīgumu. Agrāko 10—12 govju vietā viena slaucēja tagad apkop 20—25 govīs. Tas nozīmē, ka viens cilvēks tādējādi var iegūt divreiz un vēl vairāk produkcijas. Ceļoties darba ražīgumam par apmēram 30 procentiem, pieaug arī slaucēju atalgojums. Vienlaikus samazinās kopējās izmaksas darba algām, rēķinot uz visu govju grupu. To pierāda kaut vai tāds piemērs: pēc mūsu saimniecībā pastāvošām darba apmaksas normām «Kuļķu» novietnē, no katras govīs izlaucot plānotos 2300 kilogramus piena, pienāktos samaksāt par roku darbu gadā 907,50 rubļi. Pie mehanizētas govju slaukšanas izmaksām šī summa samazinās līdz 2737,00 rubļi. UZ DARBA MECHANIZĀCIJAS REKINĀ GADA LAIKĀ TĀDĒJĀDI IETAUPĀM 1270 RUBĻUS.

Ceļot lopu produktivitāti, starpiņa pieaug vēl lielāka un attiecīgi pazeminās piena pašizmaksa. Slaukšanas agregāta DPR-2 iegādei vajadzīgi 1325 rubļi. Izmantojot agregātu ražīgu govju slaukšanai, tas sevi pilnīgi atmaksā gada laikā. Vēl pēc pusotra — diviem gadiem ietaupītie līdzekļi segs izdevumus par slaukšanas agregāta uzstādīšanu un kārtējo remontu. Jāievēro, ka agregāta ekspluatācijas ilgums ir 10 gadi. Kārtējam remontam nepieciešamie līdzekļi šīnī periodā ir aptuveni vienādi aparāta sākotnējai vērtībai. Nevar būt nekādu šaubu par to, vai slaukšanas darbu mehanizēšana atmaksājas.

Ierīkojot saimniecībā mehānisko slaukšanu, laikus jāatrod un jāsaņem piemēroti cilvēki. Ja vien iespējams, viņi jāsaņem uz kursiem. Praksē pierādījies, ka ja no sāku-

ma slaucējas apgūst nepareizus darba paņēmienus, vēlāk grūti no tiem atradināties. Kad «Kuļķu» novietnē uzstādīja pirmo slaukšanas agregātu, slaucējas sāka strādāt bez iepriekšējas sagatavošanas, jo toreiz nebija cilvēka, kas varētu apmācīt strādāt pareizi. Pēc neilga laika zemo izslaukumu un nepareizas darba organizācijas dēļ fermā jaunā slaukšanas kārtība draudēja palikt nerentabla. Nezinot labi aparātu uzbūvi un darbību, bieži vien vienkāršu bojāgājumus vajadzēja pārtraukt mehanizēto slaukšanu un slaukt ar rokām. Nepieļaujams ir stāvoklis, ka kopā ar mehanizētai slaukšanai piemērotām govīm ir tādas, kuras dažādu iemeslu dēļ slauc ar rokām. Vienlaikus slaucot ar rokām un aparātu, slaucēja nevar sekot slaukšanas aparātu darbībai. Ja divtaktu slaukšanas aparāts darbojas jau pie izslauktas govīs, tas var nelabvēlīgi atsaukties uz tās veselību. Ar laiku govīs sāk palēnināt piena atdevi un pagarināt kopējais slaukšanas laiks. Slaucējai nākas strādāt ar lielāku slo-
dzi.

Pie zemiem izslaukumiem, kad govīs vienā slaukšanas reizē atdod 1—1,5 kilogramus piena, slaukt ar aparātiem vairs nav izdevīgi, jo to mazgāšana un slaukšana aizņem vairāk laika, nekā ja tās pašas govīs slauktu ar rokām.

Lai mehanizētas govju slaukšanas ierīkošana sevi pilnīgi attaisnotu, jāgādā par fermu vispusīgu elektrifikāciju. Slaucējas no paša sākuma jāpieradina pie pareizas darba organizācijas un govju sagatavošanas slaukšanai. No mehanizētai slaukšanai paredzētā ganāmpulka obligāti jāizdala govīs, kuras viena vai otra iemesla dēļ šim nolūkam nav piemērotas. Slaucēja jānodrošina ar diviem aparātiem. Sevišķa vērība katrā ziņā jāveltī aparātu tīrībai. Dažkārt mēs šos nosacījumus nepietiekoši nopietni ņemam vērā, bet gauzāmies, ka šim ļoti svarīgajam pasākumam it kā nav piekrišanas lopkopju vidū.

Viesītes kolhozā govju mehanizēta slaukšana parādījusi savu ekonomisko izdevīgumu. Tuvākā laikā starp kolhozu celtniecības organizācijā apņēmusies pabeigt tipveida govju kūts būvī simts govīm, kur arī slauksim mehanizēti.

V. KAMERĀDS,
Viesītes kolhoza zootehniķis,
TU žurnālistikas fakultātes
klausītājs

Kolhoza vadības stūrei jābūt drošās rokās

Kolhoza «Laukezers» vadītāji ne vienu reizi vien kritizēti. Liekas, ka no šīm kritiskajām piezīmēm valdei un tās priekšsēdētājam b. Licim bija laiks izdarīt vajadzīgos secinājumus un radikāli pārkārtot ražošanas organizāciju un vadību. Diemžēl, tā nav noticis. Fakti liecina, ka kolhoza «Laukezers» valdē ir ievēlēti tādi cilvēki, kuriem nerūp saimniecības augšupeja, kuri savas personīgās intereses stāda augstāk par kolektīva vajadzībām. Atsevišķi valdes lēmumi liecina, ka tā apzināti pārkāpj kopējās intereses.

Līdz 1961. gada beigām uzskaitē atradās haotiskā stāvoklī. Bijušais grāmatvedis J. Uzārs bija nodevis dzeršanai, dažādām nelikumībām, par ko notiesāts ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem. Uzskaitē pienācīga kārtība un skaidrība tomēr nav nodibināta līdz pat šim laikam. Īpaši daudz trūkumu mājlopu uzskaitē. Pārbaudē nevarēja atrast dokumentus par vienas govīs, desmit zirgu, 22 zosu un 22 vistu nokausānu, nobeigšanos vai pārdošanu. Lūk, čits fakts. Pērnā gada jūnijā «Laukezers» par 387 rubļiem nopirka si-
vēnus no Ogres rajona kolhoza «Koknese». Naudu par tiem pārskaitīja ar Valsts bankas starpniecību, bet dokumenti par sivēnu saņemšanu grāmatvedībā neatrodas.

Kā 1961. gadā, tā arī šogad liels ir kritiķu un nobeigušos mājlopu skaits. Lopu un putnu nobeigšanās iemeslus un apstākļus pienācīgi nenoskaidroja un neizpētīja nedz revīzijas komisija, nedz arī valde. Norakstīšanas akti sastādīti formāli un šabloniski.

Kolhoza noliktavās vairāk nekā 10 gadu laikā nav notikušas inventarizācijas. Klētīs esošie svāri gadiem ilgi nav pārbaudīti. Degvielu noliktava naftas produktus izsniedz pēc acumēra. Tur nav ne svaru, ne citu mēraparātu. Visa tā rezultātā vairākas materiāli atbildīgas personas nevarēja norēķināties par uzticētām vērtībām. Tā, klētniekam P. Dzintajam konstatēts 927 kg rudzu un vairāk nekā tonna kviešu iztrūkums. Lielu iztrūkumu konstatēti arī klētniekam P. Kumpelim, degvielu noliktavas pārziņei I. Spuriņai. Tā vietā, lai no šīm personām piedzītu kolhozam nodarītos zaudējumus, valde ar vieglu roku tos norakstīja. Izsniedzot graudus no noliktavām, nekādus dokumentus neiz-

raksta, dzirnavās samaltos miltus nodod fermās bez pārsvēšanas un attiecīgu dokumentu noformēšanas. Seit jāpaļaujas vienīgi uz to kolhoznieku godīgumu, kuri strādā pie graudu pārvadāšanas no klētim uz dzirnavām. Protams, cilvēkiem jātic. Ir taču tā, ka kolhoza «Laukezers» biedru lielam daļam vairākums ir patiešām godīgi un pilnīgi uzticami, bet kontrole un uzskaitē ir obligāta prasība, kas pieradina ne tikai pie godīguma, bet arī māca būt precīziem un kārtīgiem. Kārtību «Laukezers» vadītāji, tajā skaitā arī brigadieris, tomēr necieni. Inventāru un transporta līdzekļus brigadieris, piemēram, nav pārņēmuši savā rīcībā. Tāpēc daudz kas arī pirms noteiktā termiņa nolietojies, gājis zudumā.

Kolhozā tiek pārkāpti arī pastāvošie finansu un kases disciplīnas noteikumi. Kasē ienākusi skaidrā nauda netiek iemaksāta Valsts bankā, bet gan izlietota uz vietas. Šinī gadā tādā veidā jau izlietoti 2596 rubļi. Vairākus naudas izmaksas dokumentus nav apstiprinājis kolhoza priekšsēdētājs vai grāmatvedis.

Vairāki kolhoza valdes pieņemtie lēmumi ir nelikumīgi. Tie nav atstājami spēkā, kopsapulces uzdevums tos atcelt. Ar valdes 1962. gada 30. marta lēmumu priekšsēdētāja A. Liča un grāmatvedes M. Punovskas kāzām no kultūras fonda līdzekļiem piešķirti 250 rubļi, viens teļš, viens bekons un 350 kilogramu miežu. Valdes sēdē, kurā izlēma šo jautājumu, piedalījās arī pats kolhoza priekšsēdētājs A.

Licis un revīzijas komisijas priekšsēdētājs E. Ozoliņš. Kur gan bija šo vadītāju pienākuma jūtas un sirdsapziņa, ja viņi ļāva valdei pieņemt tik izpatīgu lēmumu? Vai valdes locekļi b. Licinš un Krastiņa, izvirzot tādu priekšlikumu, domāja par kolhoza interesēm, vai gribēja lēti, uz kolhoza rēķina izpelnīties priekšsēdētāja labvēlību? Neviens kolhoza «Laukezers» kolhoznieks valdei tiesības rīkoties tik izšķērdīgi ar sabiedrisko mantu nav devis. Neviens kolhoznieks neiebildis pret dāvanas pasniegšanu savam biedram svētku vai ievērojamu svinību gadījumā, ja dāvanas cena ir pieticīga, ja aiz tās neslēpjas riebiga pielīšana.

Arī kolhoza revīzijas komisijai beidzot jāskatās strādāt. Pusotra gada laikā tā nav izdarījusi nevienu kases pārbaudi, grāmatvedības dokumentālo revīziju, nav pabeigusi, kādi ir piena izslaukumi, kāds tauku saturs pienā. Lopu skaits kūtīs nav pārbaudīts, neskatoties uz to, ka kolhoza valde apņēmusi revīzijas komisijas priekšsēdētājam b. Ozoliņam 43,6 izstrādes dienas, bet revīzijas komisijas locekļiem 13 izstrādes dienas.

Kolhoza priekšsēdētājam b. Licim vajadzēja saprast, ka tā turpmāk nevar strādāt. Vai tad rīkojoties pa sabiedrisko saimniecību tāpat kā pa savējo, var vēl turpināt izpildīt priekšsēdētāja pienākumus, ir jautājums, uz kuru jāatbild kolhoza «Laukezers» kolhoznieku pilnsapulcei.

G. MAIZELIS,
Jēkabpils rajona prokurors

Slaucēja—augstu ražu meistare

Pēc lietainās vasaras iestājās labs rudens. Jauko laiku kolhoznieki pilnīgi izmantoja lauku nokopšanu. Un ne tikai laukkopjiem jāsteidz ražas novākšana. Ar ne mazāku sparū šajā darbā iesaistās lopkopes — slaucējas. Viņas šajās dienās vērtē piefermas lauciņos izaudzēto ražu.

Priecīga tā slaucēja, kura savām brūnālām var sagādāt daudz zaļbarības, tonnās rēķināt izaudzētās lopbarības saknes.

— Nebija viegli kopt lauciņu, bet pašlaik esmu priecīga, — saka Raiņa kolhoza «Vecaudžu» novietnes slaucēja Anna Reinholde. Viņa savā piefermas lauciņā izaudzējusi neredzētus — trīs un vairāk kilogramus smagus kāļus.

— Bet arī tādu nav mazums, — un augstas ražas meistare rāda ap 5 kilogramu smagus milzeņus.

Prasot pēc noslēpuma, kas veicinājis šādas ražas izaudzēšanu, sirmā, bet augumā staltā

lopkope smaida. Noslēpuma nekāda neesot. Vienkārši bijuši pareizi kopti.

Izrādās, ka pavasarī viņa kopti ar savu dzīves biedru, 74 gadus veco, bet vēl žirgto Kārlī Reinholdu centušies labi sastrādāt augsni. Sēklu izsējuši agri, 3—4 reizes irdinājuši rindstarpas, retinājuši. Vairākkārt ravētas nezāles. Pašlaik raugoties uz 0,6 hektāru lielo piefermas lauciņu, nekur nesaskatīsi nezāļu pēdas.

Biedre Reinholde pusi no lauciņa apdēstījusi ar kartupeļiem, otro pusi ar lopbarības bietēm, cukurbietēm un kāļiem. Kāļu sēklas lopkope iegādājusies pati. Viņa bija novērojusi, ka tos labi audzējusi Alīda Upmale. Pašlaik, kad kāļu raža pārsniedz cerēto, iepriecē tas, ka pūliņi nav bijuši vēltīgi. Nodarinātās lapas brūnālas gardi notiesā.

H. KADEGS,
Sēlpils ciema korespondentu
punkta loceklis

ZINĀTNE—PRAKSEI

Slazds zaglīgām bitēm

Jebkuru smaržu bites sajūt un izšķir tūkstotreiz labāk nekā cilvēki. Medus meklētāja jau vairāk nekā kilometru tālu no ganībām sajūt ziedu smaržu un to vidū precīzi izrauga ar nektāru bagātākos augus.

Taču gadās, ka šīs nepārspējamās īpašības bi-

tes izmanto ļaunprātīgi: zog medu no kaimiņiem.

Maskavas biškops A. Vasiļjevs radījis oriģinālu slazdu šādām zaglēm. Konstruējot ierīci, entuziasts ņēma vērā bišu parazītu instinktu. Izrādās, ka svešā stropā zagles cenšas iekļūt caur

kā tūlītējas ricības programmu. Akadēmiķa K. Skrbjina Vissavienības helmintoloģijas institūta līdzstrādnieki kopā ar Ščelkovas ķīmiskās rūpniecības centrālās laboratorijas darbiniekiem sāka jo plašus pētījumus, meklējot antihelmintus.

Samērā īsā laikā iegūtas jaunas vielas cīņai ar bistamajiem lopu parazītiem. To vidū ir piperazīnītiokarbamāts — betains, alvas piperazīndiokarbamāts un citas. Šos preparātus viegli sintezēt no lētām izejvielām. Izgatavoti ne tikai ārstnieciskie preparāti, bet arī

sānskreju (galvenai skrejīgai tās uzbrūk tikai ārkārtējā gadījumā). Slazds izskatās kā neliela kārbīņa, kas atgādina skolēna penāli. No priekšas tam ir stikls, bet sānos — caurumiņi. Ja bite reiz iekļūst slazdā, tā uz vi-
siem laikiem atmet šo nelielo paražu.

vielas, kas iznīcina cērmju oļiņas kūti.

Pirmā pārbaude parādīja, cik efektīvas ir jaunās zāles: oļiņas tiek pilnīgi iznīcinātas. Pētījumi turpinās. Pēc rūpīgiem eksperimentiem zinātnieki atlasīti efektīvākās ķīmikālijas. Pieprasījums pēc tām, domājams, sasniegs līdz 1000 tonnu gadā. Šo antihelmintu pietiks, lai mūsu zemē pilnīgi izārstētu lopus no cērmju slimībām. Drīz jaunās vielas, ko patlaban uzlabo un pārbauda, sāks ražot fabrikās.

(TASS)

Sipols sver 1 kilogramu

Reti bagātā sipolu raža izaudzēta Tadžikijā, Ļeņina lauksaimniecības ar-
teļa Abdumadžona Hamidova brigādē. Kolhoznieks Kurbanali Haidarovs divu hektāru platībā ieguvis 500 centneru sipolu caurmērā no katra hektāra. Atsevišķi sipoli sver 700 līdz 1100 gramiem. Zīmīgi, ka sipoli audzēti jaunajā augļu dārzā.

Jau daudzus gadus no vietas Ļeņina kolhozs iegūst bagātus «Ļeņinabas kūļus» saldo sipolu šķirņu ražas.

1959. gadā kolhozs 15 hektāru platībā izaudzēja 300,7 centnerus sipolu un tika apbalvots ar PSRS Tautas saimniecības sasniegumu izstādes trešās pakāpes diplomu. Kolhoznieks Kurbanali Haidarovs izpelnījies vērtīgu balvu un bronzas medaļu.

(TadžikTA—LTA)

Ar parakstu vien nepietiek

Katru gadu valsts un kolhozi iegulda lielas summas meliorācijā lauku ražības celšanai. Kolhozā «Nākotne» izrakti vairāki desmiti kilometru novadgrāvju, ielikta cauruļu drenāža. Pusi no ieguldītajiem līdzekļiem sedza valsts. Bet kā rīkojas tie darbinieki, kam uzticēta šīs sistēmas saglabāšana? Galveno novadgrāvi divu kilometru garumā nodeva uzturēšanai kārtībā Augustam Ruģelim ar apmaksu 50 rubļu mēnesī. Nodeva un atceras Ruģeli pie algas izmaksas. Tā viņš strādā pie šī novadgrāvja jau vairākus gadus.

Sovasar A. Ruģelis grāvja augšdaļā iztirījis apmēram 600 metru, bet lejas daļā viss ūdens

gāžas ar zāli aizaugušajā grāvī, radoties aizdambējums. Atsevišķi nozarojumi nedarbojas. Zeme sākusī pārpurvoties. Rudzus, kas bija iesēti grāvja tuvumā, kolhozniekiem pārlika mitruma dēļ nācās nopļaut ar rokām. Bet cilvēks, kam jāuztur šī sistēma kārtībā, mierīgi lasa ogas purvā, nes mājās no Jēkabpils maizes maisus, baro savus lopus un saņem 50 rubļu mēnesi.

Kolhoznieki ar sašutumu vēro un gaida, kad Ruģeli un viņa priekšniecību par valsts līdzekļu izsaimniekošanu sauks pie kārtības un atbildības.

J. SNIEDZE,
kolhoza «Nākotne» revīzijas
komisijas priekšsēdētājs

FELETONS

Pēteri Stepanovu tiesā sirdsapziņa

Izmeklētājs neuzstādīja nepatīkamus jautājumus. Prokurors nepieprasīja bargu sodu. Nebija arī stingrā tiesneša un ziņkārīgās publikas. Un tomēr tiesa notika. Plaviņu pilsētas komunālo uzņēmumu kombināta šoferi Pēteri Stepanovu tiesāja sirdsapziņā. Gandrīz neticami? Un tomēr paklausieties...

Vieglī samelot izmeklētājam, var pievērt prokuroru, iežēlināt tiesnesi. Bet pamēģiniet to izdarīt savas sirdsapziņas tiesas priekšā! Arī Pēteris Stepanovs bija, tālāni izsakoties, piespiests pie sienas.

— Plosto? Mēru nezini?...

— Vainīgs. Kopā ar draugiem Bronislavu Upenieku un Jāzepu Konišu pabeži plostojām uz nebēd... Bijušā priekšniece Liepiņa — (Lai viņai vienmēr labi klājas!) uz tādām lietām skatījās caur pirkstiem. Pilsētas izpildu komitejas priekšsēdētājs biedrs Elitis gan šād un tad tevišķīgi, bet ne dusmīgi pakaunināja, ka deputātam tā neklājas. Pāri viņš man nedarīja. Nudien, zelta cilvēks! Stingras disciplīnas grožos mani neviens neturēja. Ar plāniem mūs neapgrūtināja. Uz politiskajām mācībām neviens neaicināja. Bieži vien aprēķināja prēmijas. Par ko? Goda vārds, pats vēl šodien nezinu. Nu īsi sakot — lutināja.

Nepatīkšanas iznāca ģimenē. Sieva un bērni prasīja naudu uzturam, apģērbam. Ir gan uzmačīgi. Nemaz negrib saprast, ka pēc pagrām naudas maks kā izslaucīts. Sieva paliek sieva. Piespēda pie sienas. Izdomāju! Palaidu likumiņu ar mašīnu, papelnījos, un no sievas uzstājības uz laiciņu atpirkos. Priekšniecība joprojām skatījās caur pirkstiem. Tāds vienietis taču neesmu, lai viņu labo sirdi neizmantotu. Sapratu, ka mani augstu vērtē. Priekšniecības acis esmu neaizstājams virs. Tas mani pacēla spārnos. Jutos kā ērglis virs trušu bara.

— Par 30. septembri noklusēsi?...

— Runāšu. Visu izstāstīšu. Septembra pēdējā nedēļā tikpat kā nestrādāju. Mums bija lielais plost... Dzerām un dziedājam, ka skanēja viss komunālā kombināta kantoris. Tas ir tāni pat mājā, kur atrodas izpildkomiteja un milicijas pilnvarotā dienesta telpas. Pārmaiņas pēc lustējām arī Bronislava un Jāzepa dzīvokļos. Bi-

jām arī pie Adolfa Doidas. Tas ir tāni namā, kur pilsētas viesnīca. Vislūstīgāk gāja sestdien, tas ir, tāni 30. septembrī. Es... mājā... man...

— Drošāk, manā priekšā nav jākautrējas...

Man uz Jāzepu jau sen bija dusmas. Atradies žēlsirdīgais samārietis! Manu sievu Staņislavu no manām taisnajām dusmām paslēpa pie sevis. Es viņam, šoferu valodā runājot, uzliku pamatīgus lukturus. Lai citu reizi labāk apskatās! Viņš ilgi ar mani nerunāja. Pie pudeles izlīgām...

— Par ģimenes dzīvi tev nekas nav stāstāms?...

— Piedod, redzu, tavā priekšā dvēseles labirintiem atslēgu priekšā nepieķārsi. Tūlīt... Mana nelaikē pirmā sieva Vera, taisnību sakot, bija laba sieva. Pabāra gan mani šād un tad. Stipri pārdzīvoja, kad kādreiz istabā neienācu, bet ierāpoju. Miļu smaidu viņas sejā neredzēju. Cilvēki runā, mans dzīves veids nabadzīti priekš laika kapā iedzinis. Vēl citi runā, ka man bijusi pasmaga dūre... Sava tiesa tika arī bērniņiem un Veras mātē. Ļaudis saka, ka viņa man bijusi gandrīz vai kalpones vietā. Nomūra arī viņa...

— Kāpēc apkūsi? Vai notikums kapsētā aizmirsi?...

— Ko man bija darīt? Vecenītei iekārojās dusēt blakus meitai. Tur viņai izraka kapu. To vietīņu es biju izraudzījis sev. Sirds neizturēja. Ķēru rokās lāpstu un, kamēr mirusi sievas māte gulēja kaplīcā, kapu aizbēru.

— Vairāk tev nekas nav sakāms?...

— Man dzīves nav no tiem Plaviņu pensionāriem. Paspējuši visus manus darbus un nedarbus sīki un pamatīgi izpētīt. Dzīvoju vienās bailēs. Ka tikai vēl kāds mans grēciņš nekļūst visiem zināms...

Pēteris Stepanovs aplūka. Sirdsapziņa vairāk jautājumu neuzdeva. Tagad vajadzēs uzklaut tās spriedumu. Nē, nē, to Pēteris Stepanovs negrib dzirdēt, lai labāk spriež ļaudis. Viņu tiesa un sods tomēr droši vien nebūs tik bargs.

Sirdsapziņas tiesā advokāta pienākumus izpildījis
Adams Taisnaisvīrs

Jēkabpils lauksaimniecības tehnikumam 40 gadu

Šī gada rudenī Jēkabpils lauksaimniecības tehnikums atskatās uz savas pastāvēšanas 40 gadiem. 1922. gada rudenī pie Jēkabmiesta valsts vidusskolas, kas sāka darboties jau 1919. gada 6. oktobrī, atvēra komercskolas. Šo klasu audzēkņi komplektējās no vidusskolas priekšpēdējās klases audzēkņiem. Bija paredzēts, ka šie audzēkņi mācīsies komercklasēs divus gadus un šajā laikā nobeigs vidusskolas pilnu kursu un apgūs arī speciālos komercskolas mācību priekšmetus. Šādas komercskolas pastāvēja pie Jēkabmiesta valsts vidusskolas no 1922. gada rudenis līdz 1927. gada rudenim. Par speciālo priekšmetu skolotāju uzaicināja Maskavas komercinstitūtu beigušo ekonomisko zinātņu kandidāti sēpilleti Emmu Sarmuļi, kas šini mācību iestādē strādāja nepārtraukti līdz 1957. gada rudenim.

Par Jēkabpils komercskolas priekšēci uzskatāma Jēkabpils pilsētas tirdzniecības skola, kas sāka darboties 1904. gada rudenī un izbeidza darbu 1915. gada vasarā, kad pirmā imperiālistiskā kara fronte pievirzījās pie Daugavas. Jēkabpils pilsētas tirdzniecības skola pieskaitāma pie pirmajām šāda tipa skolām Latvijā pirms pirmā imperiālistiskā kara. Daudzi Jēkabpils pilsētas tirdzniecības skolas audzēkņi pēc tam pabeidza ģimnāziju un augstskolu un ar savu darbu kļuva pazīstami visā Lat-

vijas PSR. Starp tiem ievērojamie ķirurgi prof. Dr. med. P. Straidiņš un Dr. med. P. Mucenieks, gleznotājs U. Skulme, vairāki agronomi, tautsaimnieki, juristi, ķيمي, mežkopji.

Pirmais komercskolas absolventu izlaidums notika 1924. gada pavasarī, kad Jēkabmiesta valsts vidusskolas komercskolai beidza 20 absolventu.

Komercskolas pastāvēšana pie vidusskolas radīja neērtības, tāpēc, sākot ar 1927./28. mācību gadu, šīs klases pārveidoja par patstāvīgu četrgadīgu komercskolu, pieņēma otru speciālo mācību priekšmetu pasniedzēju un skola sāka darboties bez traucējumiem ciešā sadarbībā ar vidusskolu.

1940. gadā padomju vara komercskolu pārveidoja par ekonomisko tehnikumu, kura mācību programma maz atšķīrās no komercskolu mācību programmas. Tehnikums palika Izglītības tautas komisariāta pakļautībā un turpināja cieši sadarboties ar vidusskolu.

Hitleriešu iebrukums nodarīja abām Jēkabpils vidējām mācību iestādēm daudz ļauna: izvazāja vērtīgo inventāru, visas rakstāmmašīnas, fotolaboratorijas aparāturu, klavieres, gleznas.

Padomju Armija atbrīvoja Jēkabpili 1944. gada 9. augustā. Aiz Padomju Armijas nekavējoties sekoja skolu vadošie darbinieki, kas enerģiski stājās pie skolu tikla at-

STARPTAUTISKAIS APSKATS

1. Histērija Amerikā 2. Jūras pirāti 3. Pa bonapartisma ceļu

Amerikas Savienotajās Valstīs joprojām turpinās histēriskā kampaņa pret Kubu. ASV valdība nav atteikusies no draudiem nākotnē pret Kubu lietot bruņotu spēku. Tagad tā visādi cenšas cītiem līdzekļiem nospiest ceļos kubiešu tautu.

Kā zināms, Savienotās Valstīs jau sen netirgojas ar Kubu. Kad ASV slēdza savu tirgu Kubai, kas ar to cieši bija saistīta daudzus gadus desmitus, Brīvības salai, dabiski, radās zināmas grūtības. Taču ekonomiskais krāhs, ko gaidīja amerikāņi, nenotika. Gluži otrādi, Kubas ārējā tirdzniecība pat paplašinājās. Tas, pirmām kārtām, ir sociālistisko zemju nopelns.

Tāpēc tagad ASV sākušas jaunu avantūru, piesakot Kubai, kā raksta «New York Times», «atklātu ekonomisku karu, kādam nav precedentu mierlaika apstākļos». Tā kā Kubas ārējā tirdzniecība norit pa jūru, amerikāņi nolēma nogriezt tai jūras komunikācijas. Sai nolūka ASV uzaicināja kapitālistisko zemju kuģu īpašniekus nepārvadāt preces Kubai. Aicinājumu pavadīja draudi nepaklausīgos ierakstīt «melnos sarakstos»: kuģu īpašniekam, kas iekļuvis tādā sarakstā, uzteiks līgumus par amerikāņu preču pārvadāšanu, turklāt viņa kuģus neapkalpos ASV ostās. Lietā tika likts visneķītrākais paņēmienis — ar ASV centrālās izlūkošanas pārvaldes palīdzību Kubas kontrrevolucionāriem nodeva dažus bruņotus kuterus, kas jūrā Kubas tuvumā rikoja kā isti pirāti. Kubas pilsētu Havannas un Isabelladesagvas noziedzīgā apšaude naktis, uzbrukumi Kubas Republikas kuģiem, angļu kuģa «Newlane» pirātiskā apšaude —

lūk, jūras laupītāju bandas «Alfa-66» noziegumi.

ASV prasībai paklausīja vienīgi Turcija, Grieķija, Norvēģija, Rietumvācija un Japāna. Citās zemēs amerikāņu aicinājumu uzņēma gaužām vēsi. Sevišķi sašuta angļu kuģu īpašnieki. Anglijas valdība iesniedza Amerikas Savienotajām Valstīm protestu sakarā ar uzbrukumu kuģim «Newlane» un prasīja savaldīt pirātus. Savā atbildē valsts departaments neradozi paziņoja, ka angļu kuģiem, kas ved preces Kubai, ASV nevar dot nekādas drošības garantijas. Angļi uz to atbildēja ar brīdinājumu: angļu flote izpildīs savu vēsturisko misiju, sargājot Anglijas tirdzniecības ceļus. Visjūtāmāko triecienu ASV nodomiem deva starptautiskā kuģniecības palāta. Palātas pastāvīgā komiteja, kas sanāca uz sēdi Londonā, gandrīz vienprātīgi nolēma nepakļauties amerikāņu spiedienam; pret šādu lēmumu balsoja tikai ASV pārstāvis.

Jādēma, ka amerikāņu algotņi tagad paplašinās savus pirātiskos uzbrukumus, lai iebiedētu kuģu apkalpes un kuģu īpašniekus. Taču pilnīgi skaidri rakstīts, ka jebkura valsts pret pirātiem var veikt visus pasākumus, kādus tā uzskatīs par nepieciešamiem.

No citiem starptautiskās dzīves notikumiem uzmanību saista politiskais stāvoklis Francijā. Tur 28. oktobrī notiks referendums: vēlētajiem būs jāatbild uz jautājumu — vai viņi atbalsta republikas prezidenta de Golla ieteikto konstitūcijas labojumu, kas paredz jaunu prezidenta vēlēšanu kārtību. Ja lielākā daļa vēlētajū atbildēs ar «jā», Francijas prezidentu turpmāk

ievēlēs tiešās vispārējās vēlēšanās. De Golla labojums izslēgs tos konstitūcijas pantus, kas paredz, ka valsts prezidentu ievēlē elektoru kolēģija, kurā ir parlamenta, departamentu padomju un municipālpadomju locekļi.

Konstitūcijas reforma neapšaubāmi vēl vairāk nostiprinās de Golla personisko varu, tā stipri ož pēc «bonapartisma». Godkārtīgais ģenerālis grib kļūt pilnīgi neatkarīgs no parlamenta un praktiski vienpersoniski pārvaldīt valsti. Zīmīga īr maniere, ar kādu de Golls piedāvā tautai savu priekšlikumu. Saskaņā ar oficiālo konstitūciju (to rakststijis pats de Golls) jebkādas grozījumus tajā var izdarīt tikai ar parlamenta piekrišanu. Prezidents augstprātīgi atteicies no šādas procedūras un apēlē tieši pie tautas. Kad saņemtais parlaments sakarā ar to izteica neuzticību valdībai, de Golls atlaida parlamentu.

Sadūries ar tādu opozīciju, de Golls ķērās pie taktikas, ko var pielīdzināt šantāžai. Ģenerālis paziņojis: ja vēlētajū neatbalstīs konstitūcijas labojumu, tad viņš, de Golls, aiziešot no prezidenta amata un Francijā sāksoties «haoss».

Tagad, protams, grūti paredzēt, kā beigsies referendums. Taču skaidrs: lai kādi būtu rezultāti, iekšpolitiskās cīņas saasināšanās Francijā ir neizbēgama.

M. FJODOROV

LABOJUMS

Mūsu laikraksta 20. oktobra numurā 3. lpp. ieviesusies kļūda. Par raksts zem fotouzņēmuma pie raksta «Deviņos mēnešos — 57 tonnas piena» lasāms šādi:

«Viena no saimniecības labākajām slaucējām A. Jēkabsone.»

Sports

13. un 14. oktobrī Jēkabpilī Oškālna kultūras namā notika viens no plašākajiem šī gada dambretes sarīkojumiem Jēkabpils rajonā — kausa izcīņa komandām.

23 komandas uzsāka sacensības par Jēkabpils cukura rūpnīcas un «Vārpas» rajona padomes dāvēto kausu dambretē. Līdz pat pēdējai kārtai sacensību vadība atradās Atašienes vidusskolas komandā, kas šogad izcīnīja uzvaru republikas skolu komandu turnīrā Rīgā. Neveiksme pēdējā kārtā

Kausu izcīnā līvānieši

atvirzīja to uz 3. vietu. Pirmo vietu un līdz ar to kausu ieguva Līvānu stikla fabrikas komanda ar 12,5 punktiem. Komandas sastāvā bija J. Rubens, H. Jēkabsone un A. Ceverš. Otrajā vietā ar puspunktu mazāk palika Līvānu kūdras fabrika.

Individuāli labāko rezultātu sasniegza vīriešiem A. Jēkabsons (Līvānu kūdras fabrika) ar 5,5 punktiem no 6, otrais bija J. Rutkovskis (Jēkabpils 1. vidusskola) ar 5 punktiem, bet trešais A. Viķāns (Atašienes vidusskola) ar 4,5 punktiem.

Sievietēm 5,5 punktus ieguva 2 dalībnieces — H. Jēkabsone un E. Dzene (30. ATK). Trešajā vietā ar 4 punktiem palika B. Eiduka (Biržu internātskola). Sevišķi iepriecina jauniešu J. Rutkovska un B. Eidukas sniegums, kas pēc šo sacensību rezultātiem iedalīti rajona izlases komandā Zemgales kausa izcīņai Dobelē.

Nosodījumu pelna dambretisti Brokāns (LLT rajona nodaļa), Sirmonte (Jēkabpils MRS), Rautiņš (30. ATK), Jeļemovs (stārtēja individuāli), kuri sacensības nebeidza.

Redaktore B. IKLAVA

25. arodskola Saukā, Jēkabpils rajonā, uzņem jaunus audzēkņus elektromontieru specialitātē. Mācību ilgums — 1 gads. Mācību sākums šī gada 1. novembrī. Uzņem audzēkņus ne jaunākus par 17 gadiem ar izglītību ne mazāku par 7 klasēm. Audzēkņus nodrošina ar bezmaksas darba apģērbu, kopmitni un uzturu. Tuvākas ziņas pa telefonu Saukā 8, 19, 20.

25. arodskolai Saukā steidzīgi vajadzīgs pastāvīgam darbam fizikultūras instruktors.

5. lauksaimniecības mehanizācijas skola Limbažu rajonā uzņem audzēkņus 6 mēnešu traktoristu apmācībā.

Mācību sākums 1962. gada 1. novembrī. Uzņem personas ne jaunākas par 17 gadiem ar 7 klasu izglītību.

Audzēkņu uzturēšanas izdevumus apmaksā komandējusi organizācija.

Tuvākas ziņas pa telefonu Bui-va 2 vai Dikļi 13.

Aotze iznāh otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tālruni: redaktores — 2342, redaktores vietnieci un sekretāri — 2262, redaktores vietniekam — lauksaimniecības nodaļas vadītājam — 2502, partijas un komjaunatnes, kultūras un skolu nodaļas vadītājiem — 2340, flakats vads tālrunim — 7. Redakcija: Jēkabpili, Brīvības ielā 212.

«Padomju Daugava» — газета ЦК КП Латвии и Совета Министров Латвийской ССР в зоне Екабпилсского территориального производственного колхозно-совхозного управления.